

פרשת בראשית

כס"ג

כאמ"ל רש"י

וי' באחד לחודש מפני חיבתן וכו'. יש
 מן השמים, למה לא פירש זה על "שאו את
 ואש" (פסוק) - דהוא עיקר מקומו. ויש
 ליישב לשאלתם, שבא ליישב דלא לכחוב
 "ואחד לחודש [השני]", שלא בכל מצוה
 ומצוה נכתב מתי נאמרה ובאיזה חודש ובאיזה
 יום, וחירין מפני חיבתן מונה אותם כל
 שעה, והשתא שפיר כתב "באחד להודש
 [השני] כשנה השנית", להודיען שמספר הזה
 נזכר היה, ונמנו ג' פעמים בשנה אחת. והיינו

דכל מנין ומנין היה לצורך - כמו מנין
 הראשון, ואם כן מה חיבה יש כמה שמונה
 אותם כל שעה, מכל מקום כיון שמנאם פעם
 אחת, דרך לסמוך אחר כך על האומד, שאף
 על גב (שחסרו) ושהוסיפו או שפחתו, אי
 אפשר שיהיו פוחתין או מוסיפין הרבה, ואין
 צריך למנות, וזהו החיבה, שאינו סומך על
 האומד:

"פקדיהם למטה דן שנים וששים אלף ושבע מאות" (א, לט)

בחשבון מנין השבטים מוצאים ששבט דן היה הגדול ביותר מכל השבטים
 (מלבד שבט יהודה) - 62,700. וזה הטעם ששבט דן היה מאסף לכל המחנות, לפי
 ששבטו היה מרובה באוכלוסין, והיה נוסע באחרונה וכל מי שהיה מאבד דבר
 היה מחזירו לו (ירושלמי עירובין פ"ה, א).

אמר רבי יחזקאל לוינשטיין זצ"ל, כשמתבוננים בענין זה למדים מוסר גדול.
 דהנה שבט בנימין כשירד למצרים היו לו עשרה בנים - משפחה גדולה, ולכאורה
 על פי השכל היה צריך להיות שבטו מבורך בצאצאים מרובים. ואילו שבט דן
 היה לו בנרידה למצרים רק ילד אחד, ובעל מוס - חרש, ואמרו חז"ל: נכנס דן
 ליעקב אביו שיתפלל עליו כי ח"ו נאבד כיון שיש לו רק בן אחד חרש, היה צריך
 להיות שבטו מועט. ומוצאים אנו את ההיפך מזה, שבט בנימין מנה שלושים
 וחמשה אלף וארבע מאות. ואילו שבט דן ששים ושנים אלף ושבע מאות,
 מהגדולים ביותר.

ללמדנו, שהשי"ת עומד לימין דלים וחלשים, שבטחונם רק בו, כי הבוטח
 בכוחו וכשרונותיו וסיבות שיש לו, לבסוף נעשים לו אכזב, כי הקב"ה מניחו
 לסיבות שבטח עליהם, וכן רואים במהלך החיים פעמים נראה שעל פי הטבע
 ישנם הרבה סיבות שפלוני יצליח, ואין הוא מצליח ופעמים להיפך...

כדברים האלה אמר גם מרן ה"חפץ חיים": אמרו חז"ל למה נקרא בנו של
 דן חושים - שהיה כחושים של קנה (ב"ב קמג). מכאן תשובה לכל חשבונות בני
 אדם שהמה הבל ואין בהם ממש, כפי שאמר הכתוב "ה' יודע מחשבות אדם כי
 המה הבל" (תהלים צד). דהנה בנימין היו לו עשרה בנים, ולדן רק בן אחד ונוסף
 לכך היה אחד זה בעל מוס, חרש ואלם, ובכל זאת, בזמן ששבטו של בנימין מנה
 חמשה ושלושים אלף וארבע מאות איש בתקופת הנדודים במדבר, שבט דן מנה
 ששים ושנים אלף ושבע מאות.

כמו כן יצא מחושים לאחר נכון שמיטון הגיבור. גדול הגיבורים בישראל
 בגבורה גופנית. גם נכתבה יצולות אומר המדוש "אין לך דגול משפט יהודה
 הנין לך יתר משפט דן. גדולה של יהודה טהלה וגדולה משפט דן משה
 גדול הגיבורים ודריאם ילל הגיבור ונלל

אזר
אזר

אזר
הישר

6

21

21

כל זה מלמדנו שאין עזר בחכמות, ושכל חישובי הבריות אין להם שום ערך.
ענין זה, מוצאים אנו גם במעשה של חנה ופנינה. פנינה היו לה עשרה בנים,
 ולחנה לא היו ילדים, ואף כי בדרך הטבע לא היו שום סיכויים שיהיה לה ילדים
 כיון שהיתה כבר בת מאה ושלושים⁶, ילדה חמישה בנים ואת שמואל הנביא
 (עיין רש"י שמואל א, ה). לומר לך שאין הטבע מוליד אלא רצון ה', וזה מה שאמרה
 חנה בשירתה "קשת גיבורים חתים [-נשברים] ונכשלים אזרו חיל, שבעים בלחם
 נשכרו ורעבים חדלו, עד עקרה ילדה שבעה ורבת בנים אומללה" – פירש רש"י
 כך אומנותו של הקב"ה מתיש את הגיבורים ומחזק את החלשים משביע את
 הרעבים ומרעיב את השבעים.

...

מעשה מרטיט סיפר הגאון רבי אהרן ביאליסטוצקי זצ"ל, כפי ששמע מפי
 || מרן ה"חפץ חיים", באחת משיחותיו בביתו בשבת קודש.

בארץ גליציה היה מנהג בקרב יהודי המקום, שהיו מתאספים מדי שבת קודש
 לפני תפילת ערבית של מוצאי שבת, לאמירת תהלים בבית הכנסת. והנה, באחת
 השבתות, נכנס יהודי אחד לבית הכנסת ורואה כיצד עומד יהודי אחר באחת
 הפינות ואומר תהלים בדביקות מתוך קירות לבו באופן כה מרגש, עד שממש
 הדביק הוא אף אותו בהתלהבות ואופן אמירות, ועל אתר החל גם הוא לומר
 תהלים ברגש ובלהב, ושניהם בכו ונשאו לבם ופיהם להשי"ת בתהלות דוד בן
 ישי, מתוך בכי, מבלי שהאחד ידע על מה רעהו בוכה ומתחנן כל כך.

לאחר סיום תפילת ערבית, פנה הלה אל היהודי שראהו כה דבוק באמירת
 התהלים ושאלו, מה כואב לך? על מה התפללת? ענה לו האיש:

יש לי בת שהגיעה כבר לפירקה ואין בידי כסף להוצאות נישואיה והיא יושבת
 בביתי, מבלי שאוכל להושיעה. וגם אם כל ימות השבוע אינני נמצא בבית ולא
 רואה את הצרה מול עיני, אבל בשבת קודש, כשאני שב לביתי ונמצא כל השבת
 עם בני משפחתי, רואה אני את צרת הבת ממול עיני... ואיני יודע מה לעשות
 יותר מאשר לומר פרקי תהלים ולהתחנן אל הבורא שיושיעני מצרתי.

כששמע השואל את דבריו, נענה ואמר לו: שמע נא. יש לי בן... הוא ירא
 שמים ובעל מדות טובות... כסף גם לי אין לתת... הבה ונעשה איפוא שידוך!

ואכן כך הוה. צאצאיהם נישאו ונולדו להם... ארבעה בנים גדולי ישראל.
 הלא המה: רבי יהודה הכהן זצ"ל בעל "קונטרס הספקות", מוהר"ר חיים הכהן
 זצ"ל, רבי אריה לייב הכהן הלר זצ"ל בעל "קצות החושן" ו"אבני מלואים" ו"שב
 שמעתא", ואת נוסף היה רבי מרדכי זצ"ל ששימש ברבנות בעיר חודרוב.

הרי לנו שאין לאדם לסמוך כלל על מחשבותיו. נמצנו של יאוש וחסר אוניס
זכה ויצאו מנינו בנים גדולי עולם.

ויהיו כל הפקודים שיש מאות אלף ועלשת אלפים והמשו מאות וחמשים. (א' מ"ו)

פליאה נמרצה. שכל המספרים מכל שבט ושבט נגמרו במספר מאות שלמות. בלא עשירות ובלא יחידות. וזאת אחד נגמר בחמשים (פסוק כ"ה). וכן בהמפקד בפרשה פנחס. גם כן נגמרו במספר מאות שלמות. לבד אחד שם (פרשה כ"ו ז') נגמר מפקד אחד במספר שלשים.

דבר פלא הוא. איך זה אפשר. אשר כל המספרים (לבד השנים שזכרו) יהיו מכוונים בצמצום למאות שלמות. זה דבר שלא יתכן כלל. ולא ראיתי מי יעזיר על זה.

ואעפ"י שכבר זכרנו מענין זה בספרנו. אך נוכחתי. כי בעת שעומד המעין על בירור ענין אחד טוב שימצא כל החומר המתיחס להענין מן המוכן במקומו. ולא יטרד לחפש מרחוק. ועם זה ידוע. כי בהשנות דברנו לא נמלט הענין מן איזה חודש ותוספת דברים. ובכן נבאר ענין זה כאן.

4
תוספת
מכאן

הנה אפשר להסביר זה עפ"י מה שכתב הרא"ש בסוף מס' פסחים (סימן מ'). שמדרד המקרא במספרים. כשמגיע המנין לסכום עשירות פחות אתה. מונה בחשבון עשירות שלמות ואינו משגיח על חסרון האחד. וכמו בפרשה ויגש (מ"ו כ"ז) כל הנפש הבאה לבית יעקב שבעים. אעפ"י שבפרטן אינו אלא ס"ט (וחז"ל בב"ב קכ"ג א' דרשוהו). וכן במנין ספירת העומר כתיב (פרשה אמור. כ"ג ט"ז) תספרו חמשים יום. ואינם אלא מ"ט. עכ"ל הרא"ש.

וכדי לאמת כלל זה איסיף אני עוד מקורות כאלה. בהשטת אפילו כמה ימים ואפילו חודשים.

בפרשת שלח (י"ג כ"ה) וישבו מתור הארץ מקץ ארבעים יום. ומתבאר במס' תענית (כ"ט א') שלא היו אלא ל"ט ימים (ומבואר שם החשבון בפרטיית).

ובענין מלקות כתיב (פ' תצא. כ"ה ג') ארבעים יכנו ואין מלקין אלא ל"ט. ועיין מכות כ"ג ב'. וצ"ע.

ובקדושין (ל"ח א') על הפסוק בפרשה בעלח (ט"ז ל"ח) את המן אכלו ארבעים שנה. אעפ"י שחסרו שלשים יום (ומבואר שם החשבון).

ובחשבון שנות מלכות דוד כתיב (שמואל ב'. ב' י"א) בחברון מלך שבע שנים וששה חדשים (ובירושלים שלשים ושלש שנה). הרי בסך הכולל ארבעים שנה וששה חדשים. ובכל זאת מונה הכתוב את מספר הכללי ממלכותו רק ארבעים שנה (מלכים א'. ב' י"א) והשמיט המספר ששה חדשים.

ואם כי בכלם באו בתלמוד דרשות על ההשטות. אך פסות דרך הכתובים כן הוא כמו שקבע הרא"ש.

וכן רגילין חז"ל לקרוא עשרה ימים שבין רה"ש ליוהכ"פ (רה"ש י"ז א') אעפ"י שאינם רק שבעה. כהודאת הלשון בין רה"ש ליוהכ"פ. והוא ממחרת רה"ש עד בוא יוהכ"פ.

ועפ"י כל המבואר אפשר לומר בענין שלפנינו. בחתימת מספר הפקודים במאות שלמות. בלא יחידות ובלא עשירות — דכיון דבמספרים עשירות הנהוג להשמיט האחדים. ובמספר שנים — את החדשים. אם כן במספרים לאלפים ולעשרות אלפים הדרך להשמיט גם את העשירות. ואם למשל המספר האחרון למטה מהשנים ישמט כולו. ויגמר המספר בהמאה שלפניו. ואם הוא למעלה מהשנים יתוסף עד מאה שלמה.

למשל אם המספרים האחרונים שלש מאות ושמונים יחשב המספר ארבע מאות. ואם הם שלש מאות ועשרים יחשב שלש מאות לבד. ולפי זה המספר הכללי ישתוו בכלל. וההפרש קל מאוד לעינת מספר רבוא רבנות. ורק אם המספר האחרון כסונו חמשים. ואז אין הכרעה אם להשמיטו או להוסיף עליו עד מאה וחמשים לעצמו. וזה הוא הטעם מה שצינו כאן בפרשה פעם אחת בגמר המנין המספר הכסוי (מס' כ"ה).

ומה שבפרשה פנחס בא גמר המנין במקום אחד במספר שלשים. כמו שהעירו למעלה (שם כ"ו ז') אמנם קשה לעמוד על טעמו של דבר. והעבתי כי אילו אפשר לבאר זה עפ"י מה שכתבנו הנכבדים בפרשה פרשה בשלה. בפסוק יחזיקים על כוונת עמל התורה במלכות נהג לקבועה בין שלשים שלשים איש ושלשים עשרה ועי"כ כס המנין יהיה ילכו זה כסונו המנין אישיו כולם יתנו גבם כסמאוי גבם כ"ה וכו'. ובכונה כזה היו המספר שלשים עשרה חזיקים על פניו מן המנין.

12

יעקב לבניו ובירכנן וציוון על דרכי האלקים וקבלו עליהם מלכות שמים משגמר דבריו א"ל כשתטלו אותי ביראה ובכבוד לוו אותי ולא יגע אדם אחר במטתי ולא אחד מן המצריים ולא אחד מבניכם מפני שאתם נטלתם מבנות כנען א"ל בני יהודה ישכר וזבולון יטענו מטתי מן המזרח וכו' יוסף אל יטעון מפני שהוא מלך ואתם צריכים לחלוק לו כבוד לוי אל יטעון מפני שהוא טוען את הארון ומי שהוא טוען את ארונו של חי עולמים אינו טוען ארונו של מת ואם עשיתם וטענתם את מטתי כשם שצויתי אתכם אלקים עתיד להשרות אתכם דגלים כיון שנפטר טענו אותו כשם שצוום שנאמר ויעשו לו בניו כאשר צוום הוי אשא דעי מרחוק ולפועלי אתן צדק שמיעקב היה להם דעה האיך ישרו דגלים ולפועלי אתן צדק זה הקב"ה שפעל פעולות טובות עם ישראל (מ"ר).

7
מ

אין דבר יותר מסוכן לישראל מהפירוד המהלוקת ובפרט כשהן בסיסמת לשם שמים שבאמת אינו אלא מתוך גאווה ושינאת חינם. בשעה שאמר הקב"ה למשה עשה אותם דגלים כמו שנחאו החחיל משה מיצר אמר עכשיו עתידה המחלוקת להנתן בין השבטים כל אחד יקפוץ בראש ותחת מסוה של שם שמים ויראת שמים ירצה לדחות ולרחק את השני, כל אחד יצק לי מגיע המקום פלוני, מי אני, ומה אני עשיתי, וישמץ את אחיו ואת השבטים האחרים. א"ל הקב"ה דייתיקי יש בידם מעקב אביהם האיך לשרות בדגלים" כבר הזהיר אותם מהמחלוקות ישראל סבא קדישא, שלפני מיתתו קרא אותם ואמר להם, האספו ואגידה לכם את אשר יקרה אתכם באחרית הימים, רק כשתאספו ותהיו באגודה אחת באהבה ואחוה אזי יש לכם תקוה לאחרית ימים, ע"כ, ברכן וציוון על דברי אלקים וקבלו עליהם מלכות שמים וכו' וא"ל ביראה וכבוד לוו אותי ולא יגע אדם אחר במטתי ולא אחד מן המצרים ולא אחד מבניכם" דהיינו שאם אתם בעצמכם לא תדעו לכבד את אביכם ולא תקיימו את מצוותי ותולולו זה בזה הלא או אין למנוע, שלא יגע אדם אחר במטתי" יבאו אחרים זרים ויגעו בי, בכבוד אביהם ויגידו אכן נודע הדבר מי הי' ומה היה יעקב הזקן איזה גידולים גידל, יפגעו אחרים בכבודכם בני ישראל אם אתם בעצמכם לא תשמרו על כבוד ישראל סבא, ולא תקיימו מצוותי ותורותי, תשמרו נא על מה שהזהרתי אתכם כדי, שלא יגע אחד מן המצרים" בי ובכם שהלא המצרים מחכים איך ומתי לפגוע בכם ובתורת אביכם וכשיראו שאין אתם בעצמכם מקיימים מקומכם ודוחפים זה את זה הלא יבאו המצרים ויעשו בי ובכם כרצונם. ואחרון חמור מהכל, שבניכם שכבר התרחקו שאתם והם לקחו לעצמם גשים מבנות כנען, כשיראו שאתם מזלזלים במצוותי, ואתם משמיצים זה את זה ושינאת חינם שורה ביניכם, הלא יקומו נגדכם בניכם ויגעו בגסות בי ישראל סבא ובתורתו ויפגעו בכם באבותם שלא ידעו לכבד את עצמם ואת אבותם ע"כ שמעו נא בישראל אביכם, יוסף אל יטעון שהוא מלך" ואל יהי עיניכם צר באחיכם שזכה לגדולה תכבדו אתם אותו כדי שאחרים יראו מכם וידעו לכבד את אחיכם מבני ישראל וכן, לוי אל יטעון שהוא טוען את הארון" ואל ירע לבכם להעמיס עליו עוד משא שמוטל עליכם, א"ל יהודה ישכר וזבולון יטענו את מטתי כשם שצויתי אתכם האלקים עתיד להשרות אתכם דגלים" יוכל זמן שיהיה שלום ואהבה ביניכם שום אומה ולבין לא תוכל לפגוע בכם וישיבת עוון של הקב"ה ישרה בתוכםם ואתם תעמדו סביב למשכן דגלים לשבטים ארץ על מקומו בשלום.

6

2

26

31

39

41

אשא דעי למרחוק" אם אני אחשוב גם לרחוק ושם דעתי על העתיד או בודאי אשיג על רוחי ולא אלך אחר עשת יצרי, אלא, ולפועלי אתן צדק" להקב"ה שפעל אך טוב לישראל, אתן צדק להצדיק את מצוותי שיעשו הוי עולם נטע בתוכנו, ובאהבת ואהיה, איש על דגלו באחת לבית אבותי וזונו בני ישראל, כיון שעל ידי המצוות והמהלוקת לא ניתן לי לאויבני לנטע בני אלא מנע הו' וזולל ונרמס בידיעתי סלה

46

50

1 דבר אחר אמר לה של בית אביך היו מבקשין כבוד
 עצמן ומניחין כבוד שמים ואני איני עושה כן אלא מניח
 כבוד עצמי ומבקש כבוד שמים הרי הוא דכתיב (שם שם)
 (כב) ונקלתי עוד מזאת ואל תאמרי שהייתי שפל בעיני
 אחרים ולא נבזה בפני עצמי תלמוד לומר (שם שם שם)
 6 ויהייתי שפל בעיניי (שם שם שם) ועם האמהות אשר
 אמרת עםם אפכה אמר לה אותן בנות ישראל שצוחות
 אותן אמהות אינן אמהות אלא אמהות לואי יהא לי חלק
 עמהם לעתיד לבוא הרי הוא דכתיב ועם האמהות אשר
 אמרת לואי עםם אפכה ולפי שאמרה מיכל כן נענשה
 (שכן כתיב אחריו (שם שם כג) ולמיכל בת שאול לא היה
 לה ולד עד יום מותה והא כתיב (דה"א ג ג) ויתרעם
 לעגלה אשתו שגעתה כעגלה ומתה הינו דכתיב עד יום
 מותה הא ביום מותה היה לה אין לה אדם בישרא
 שבזה עצמו על המצות יותר מדויד הרי הוא דהוא אמר
 לפני אלהים (תהלים קלא א) ה' לא גבה לפני בשעה
 שמשחני שמואל למלך (שם שם שם) ולא כמו עיני
 בשעה שהרגתי את גלית (שם שם שם) ולא הלכתי
 בגדלות בשעה שהחזירוני למלכותי (שם שם שם)
 ובנפלאות ממני בשעה שהעליתי את הארון (שם שם ב)
 4 אים לא שויתי ודוממתי נפשי כגמל עלי אמר כשם
 שהתינוק הזה אינו מתבייש להתגלות לפני אמו כך שויתי
 נפשי לפניך שלא נתבישתי להתבזות לפניך לכבודך (שם
 שם) כגמל עלי נפשי כהן ונוקא דנפק ממעי דאמה
 ואין בו רוח גסה לינוק משדי אמו כן הות נפשי עלי
 שאיני מתבייש ללמד תורה אפלו מקטני ישראל אמר רבי
 אדא בר רבי חנינא אמר לו הקדוש ברוך הוא אתה שוית
 עצמך לגמול חייך כשם שאין לתינוק הזה עונות כך אין
 לך עונות שנאמר (ש"ב יב ג) גם ה' העביר חטאתך לא
 תמות מפאן את למד שאין אדם רשאי לנהג גאווה לפני
 המקום אלא צריך אדם להתבזות על כבודו אמר רבי
 3 יהודה הלוי בר רבי שלום אין מעשיו של הקדוש ברוך
 הוא כמעשה בשר ודם למה עבד מגירס של בשר ודם יש
 לו כלים נאים בשעה שהוא יוצא לשוק הוא לובשם אבל
 בשעה שהוא עומד לבשל פושט את הנפים ולובש
 36 מקרעים וזוסטא ועוד בשעה שהוא גורף את הכירים ואת
 התנור הוא לובש רעים מהם אבל לפני הקדוש ברוך הוא
 בשעה שכהן גורף את המזבח ומדשנו היה לובש כלים
 מעלים שנאמר ויקרא ה' וילבש הכהן מדו בד ומו
 בשביל והדים את הדשן למה כן אלא להודיע שאין
 4 גאות לפני המקום וכן אתה נביא בארבעה דברים
 נביא נביא לפני המקום ונביא נביא לפני המקום
 ונביא נביא לפני המקום ונביא נביא לפני המקום
 ונביא נביא לפני המקום ונביא נביא לפני המקום

8
 רכ"א
 ר"ב

האולם ובין המזבח כעשרים ותמשה איש אחריהם אל היכל ה' ופניהם קדמה והמה משתחוים קדמה לשמש. יחזקאל ראה בתוך היכל ה' אותה התועבה שבני קהת בכל נדודי המשכן עמלו בחרף נפש להמנע לעשותה. נעשית לעיניו על ידי האנשים שהיו שם. אחריהם מופנות אל ההיכל והתורה שבו נתישנה ונסיגת אחר בעיניהם המסוגלות. ופניהם מוסבות קדמה. כשהם משתחוים קדמה. כלפי אור שמש הציוויליזציה שהעולם כביכול מתקדם בה. הקב"ה אמר אז ליחזקאל (שם ט) : "עון בית ישראל ויהודה גדול במאד מאד". כי עקירת העקרון שתורת ה' היא נצחית ואין לשנותה בכל דהוא. היא כעקירת היסוד שקיום עם ישראל מבוסס עליו.

13

רועי הרוח ושליחי הצבור של היהודים המתקנים למיניהם. עומדים בתוך ההיכלים שלהם. כשפניהם מוסבות אל הקהל, ואחריהם מופנות כלפי ארון הקודש והתורה שבו. נאמנים הם להתיאוריה הכדויה והאילונית שלהם. שהם הנם יותר קדומים מן התורה. לכן עליהם לעמוד בראש היהדות הנאורה כביכול. ועל התורה לחול בעקבותיהם. עיניהם טחות מראות שבלי תורת אמת שלמה שלנו. לא יתכנו חיי עולם של עם ישראל.

שבת קודם חג מתן תורה

14 נתיבות ארץ

.א.

קדושים, גוי קדוש בכל חלקי הגוף תחתיים שניים ושלישיים, וכל' הפסוק ואנשי קדש תהיון לי. ולכאורה איך יכול יהודי להגיע לכך שיהיה בבחי' גוי קדוש, והרי הוא מוטבע בחומר שכל עניניו היפך ענין הקדושה, ובכל מעשה חומרי מתרחקים מהקדושה, וכמאמר הרה"ק הרמ"מ מויטבסק זי"ע שכל הנאה גשמית היא בחי' נרגן מפריד אלוף. אכן הדרך לזה היא רק בכח הש"ק, כי אין הקב"ה בא בטרוניא עם בריותיו, ונתן את כת השבת שעל ידו נוכל יהודי להגיע לקדושה, וכדאיתא בראשית חכמה ענן ויברך א' את יום השביעי ויקדש אותו, שהשבת הוא השורש והמקור לכל עניני קדושה, ובכל הענינים שיהודי רוצה להמשיך על עצמו קדושה הדרך לקבל זאת היא משבת מעיין הקדושה. וכמאמר מרן הק' מקוברין זי"ע, תחלה למקראי קדש, יהודי הרוצה להקרא אל הקדושה עליו להתחיל מש"ק. וזהו ג"כ פי' מד"א במדרש (ויק"ר כו, י) עה"פ והיה שבעת ימים תחת אמו, כך אמר הקב"ה לא תביאו לפני קרבן עד שתעבור עליו שבת, שאין ז' ימים בלא שבת, ואין מילה בלא שבת, הה"ד ומיום השמיני והלאה ירצה. והיינו כי כדי שיהיה ראוי לקרבן צריך שיעבור עליו ש"ק, וע"י שיקבל מקדושת השבת יהיה ראוי ליקרב, וכמ"כ במילה כתיב וביום השמיני ימול בשר ערלתו, שקודם יעבור עליו ש"ק ויקבל את קדושת השבת, ואז יהיה ראוי להיות יהודי. והכל מטעם שהש"ק הוא השורש לכל עניני קדושה, שהרי בכחות הטבעיים א"א להגיע להיות קדוש, אך כח הקדושה של שבת הוא כח על טבעי, ולכך מכח הש"ק יכול יהודי להתקדש ולהמשיך קדושה על עצמו בכל הענינים. ולכן דבר"ע בעצת ניתנה תורה לישראל, שקבלה המורה היתה בכת השבת, שהיו צריכים להגיע ליעוד של ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש, וזה יתכן רק ע"י הש"ק מעיין הקדושה, וגי'כ הוסף נישת יום אחד מדעתו כדי בעקבותיה היתה בשבת, ונתנו ראויים לקבל את

אמרו חז"ל ודכולי עלמא בשבת ניתנה תורה לישראל (שבת פו:), וכדאי' שם בגמ' דלת"ק חל יום ו' סיון שהוא הששי לביאתם בשבת, ולר' יוסי שבו' בסיון ניתנה, הוסיף משה יום אחד מדעתו ועי"ז היה מתן תורה בשבת, ומרומז בזה כי ענין קבה"ת נמשך ע"י הש"ק. ויש לבאר זאת בכמה אופנים, דהנה ההכנה לקבלת התורה היתה בדבר ה' קודם מתן תורה, ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש. והבי' בזה כי התורה ניתנה למי שהוא כבר יהודי, וההכנה לקבה"ת היא להיות יהודי, וענין ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש זו ההגדרה מהו יהודי. משמעות גוי קדוש הוא שיהודי יהיה קדוש בכל מהותו, לא רק הנפש רוח ונשמה יהיו קדושים, אלא גם הגוף החומרי יהיה קדוש. מהו יהיה מת קדוש בדעות והשקפות קדושים, הלב יהיה קדוש בקדושת התשוקות והרצונות, וגם האברים התחתונים יהיו

36